

Ese de dōne ori in septemana:

Joi-a si Duminec'a.

Pretiu de prenumeratiune:

pre anu intregu . . . 6 fl. v. a.
 „ diumetate de anu . . . 3 fl. v. a.
 „ patrarin de anu . . . 1 fl. 50 cr.

Pentru Romani'a si strainetate:

pre anu intregu . . . 9 fl. v. a.
 „ diumetate de anu . . . 4 fl. 50 cr.

LUMINA.

Fóia bisericesca, scolastica, literaria si economica.

Correspondintiele si banii de prenumeratiune se se adreseze de a dreptulu: Redactiunei „Lumina” in Aradu, cancelari'a episcopésca.

Pentru publicatiunile de trei ori, ce contienu cam 150 de cuvinte (spatiu de 20 sire garmond) taes'a e 3 fl.; pana la 220 de cuvinte 4 fl. éra mai sus 5 fl., intielegendu-se intr' aceste sume si timbrulu. — Pretiu publicatiuniloru se se anticipe.

Organu oficiale alu eparchiei romane gr. or. aradane.

PARTE OFICIALE.

Nr. 2168. Pres.

A se luá notitia despre schimbarile, ce au intratu in guvernarea diecesana dupa alegerea si introducerea episcopului de pana acum alu nostru de archiepiscopu si metropolitu, si pentru luarea mesuriloru spre convocarea sinodului eparchialu pentru alegerea de episcopu, — in 30. decembre stilulu vechiu la 9 óre nainte de médiadi se va tiené in resiedinti'a episcopésca de aici siedintia plenaria din partea consistoriului eparchiulu aradanu, la carea domni' asesorii consistoriali cu acést'a sunt invitati.

Aradu, 19. Decembre v. 1874.

Presidiulu consistoriului gr. or. aradanu:

Andrei Papp, m. p.
 Vicariu episcopescu.

PARTE NEOFICIALE.

Invitare de prenumeratiune pe anulu 1875 la

„LUMINA”

Fóia bisericesca, scolastica, literaria si economica, Organu oficiale alu eparchiei romane gr. or. aradane.

Condituunile de prenumeratiune remanu celea din fruntea foii, adeca:

Pentru Austro-Ungaria 6 fl. v. a. la anu, si 3 fl. v. a. pre 1/2 anu.

Pentru Romani'a si strainetate, pre anu 9 fl. v. a. pre 1/2 anu 4 fl. 50 cr.

Pentru comunele serace, pentru preotii si invetiatorii slabu dotati „Lumina” se dá cu pretiu de 4 fl. la anu.

Rugámu pre dd. prenumeranti se grabésca cu trimiteria prenumeratiuniloru, insemnandu adresele legibilu precum si post'a última. Banii de prenumeratiune sunt de a se adresá la redactiunea „Luminei” in Aradu prin asemnatiuni postale.

REDACTIUNEA „LUMINEI”.

„Budapesti-közlöny” din 21 Decembre c. n. publicá radicarea Preasantiei Sale Par. Archiepiscopu si Metropolitu alu Romaniloru gr. or. din Ungaria si Transilvani'a Mironu Romanulu lu demnitata de consiliariu intimu, cu care demnitata este impreunatu si titulu de „Escelesia.”

Escelesia Sa Présantitulu nostru Archiepiscopu si Metropolitu Mironu Romanulu joi in 12 Decembre sosindu la Sibiu, a fostu intimpinatu la gara din partea Consistoriului archidiecesanu de Précviosi'a Sa P. Archimandritu si Vicariu archiepiscopescu Nicolau Pope'a si din partea unei deputatiuni a inteligintiei romane din Sibiu de dlu Iacobi-Bologa.

La resiedintia a fostu intimpinatu de Consistoriulu archidiecesanu. Pana la resiedintia a fostu condusu de calaretu si urmatu de trasuri, cari au trecutú prin spaliere de tinerime studiósá si corporatiuni.

Cuventarea Esceleltiei Sale Archiepiscopului si Metropolitului Mironu Romanulu tienuta Duminica in 15 Dec. v. a. c. cu ocasiunea instalarei.

Maritu Congresu! Préstimatiloru Domni! Iubitiloru frati si fii sufletesci!

Nepetrune remanu de mintea omenésca svaturile eterne, care indrépta sórtea omenimei. Ne prevediute suntú cáile, care provedinti'a le a desemnatu particulariloru pentru a contribuí la scopurile comune ale societáti' omenesci. Necunoscute remanu in mare parte legaturile providentiali, cari facu, ca diferitele intemplari din viéti'a popóreloru se formeze unu intregu istoricu.

Aceste adevéuri stau inaintea ochiloru sufletulu meu in momentul acést'a, candu chiamatu la postulu celu mai inaltu, la sarcin'a cea mai grea in provinci'a nóstra metropolitana, cautu impregiuru si me intrebú: cum de eu, celu micu intre frati' mei; eu, carele in sentiulu neajunselorú mele amu preferitu totudeun'a liniseca victiurei retrase, cum de eu, care inca nu e anulu de candu in acést'a santa catedrala amu primitu darulu archierescu, dupa unu servitiu asia de scurtu intre impregiurari afátu de grele ca cele ale nóstre de astadi, cu asia marginite puteri me vediu asiediatu acolo, de unde biseric'a nóstra natiunale cu totu dreptulu astépta cea mai fructifera lucrare pentru binele comunu?

Si cu tóte aceste me insufletesce viu'a credintia: cá Dumnedieulu parintiloru nostri, carele a lasatu se tréca atate valuri grele preste sant'a nóstra bisericá, ni-a reser vatú nóue si posteritati' bucuri'a mantuirei, bucuri'a réinvierei, bucuri'a adeveratei prosperari, cá Dumnedieulu mantuirei nóstre va dá taria si potere vaselorú alese spre propagarea adevéului.

Acést'a credintia a mea prinde radecini si mai afunde, déca reprivescu la desvoltarea trebiloru nóstre bisericesci mai alesu, de atunci, deandú biseric'a nóstra desrobíta a primitu in fruntea sa pre neuitatulu mare archiereu Andreiu odiniora baronu de Siagun'a, carele ni-a esoperatu autonomi'a bisericesca, ni a aretatú de sub ruini fundamentulu primu alu edificiuulu bisericescu, ne a pusú pe acel'a primordiele vietiei nóstre constitutiunali de astadi.

Cu pietate in peptu-mi catra memori'a acéstui fericitu predecesoru alu meu; cu viu'a icóna a faptelorú lui maretie in sufletulu meu, cu incredere in sucursulu maritulu congressu si alu celorlalte corporatiuni ale nóstre bisericesci, si cu firma sperantia in ajutorinlu de susu mi-vine curagiulu de a me prinde de sarcin'a grea, ce mi-a

impus'o votulu maritului congresu si vointi'a Majestatiei Sale, a pregratosului nostru monarchu.

Éta dara me punu in scaunulu acest'a ca arhiepiscopu alu Transilvaniei si metropolitu alu romaniloru ortodocsi din Ungari'a si Transilvani'a; me punu cu firm'a resolutiune de a pastorí biseric'a lui Christosu in sensulu evangheliei si alu canóneloru bisericesci, a face si a întreprinde tóte câte numai se potu implini dela marginitel mele facultati spre binele archidiecesei mele si alu întregi provincie metropolitane; ér' deosebi; spre a desvóltá institutiunile nóstre bisericesci pe bas'a statutului nostru organicu in sensulu celu mai liberalu, ce-lu permitu institutiunile cardinali ale bisericeii ecumenice.

Din scaunulu acest'a arhiepiscopescu metropolitanu mi-voiu radicá cuventulu meu spre a tiené si a intari pre poporulu nostru in credintia neclatita si omagiala supunere catra Majestatea Sa prea gratosulu nostru monarchu si catra prea inalt'a casa domnitória, sciindu fórté bine: cá autonomi'a si institutiunile liberali ale bisericeii nóstre, pacea din launtru, corelatiunile bune cu alte confessiuni si tóta bunastarea cáta o avemu, dupa Dumnedieu mai multu avemu de ale multiemí ingrigiriloru parintesci ale Majestatii Sale.

De aici voiu predicá cuvintele evangheliei, dupa care totu sufletulu e detoriu a se supune stapanirei, cáci stapanirea este dela Ddieu data si celu ce se opune ei, lui Ddieu se opune. Pe temeulu acest'a dara, fora a prejudecá libertatiloru, ce ni le asecura legile tierei, voiu indemná totudeuna pre credinciosii de sub archipastori'a mea la reverintia si loialitate fatia cu inaltulu Regimu alu Majestatiei Sale si la supunere fatia de legile ce le avemu in vigóre.

Legaturele, in cari suntemu de o parte cu corelegiunarii de alte natiunalitati, ér' de alta parte cu conatiunalii de alte biserici, ca unele legaturi de spiritu si de sange, mi-voru fi de apururea, celea mai pretiuite, si pentru sustienerea loru precum si pentru infratirea tuturor natiunalitatiloru si a religiuniloru din patria pe basa egalitatei de drepturi voiu purtá cele mai eficace ingrigiri.

Intru desvóltarea trebiloru nóstre interne bisericesci dorescu mai alesu a luá mesuri in contielegere cu ceialti factori competenti, ca religiositatea si moralitatea se se inradacineza cátu de afundu in poporulu nostru si spre acestu scopu se se promovéza cultur'a poporulu prin scoli bune si invetiatori buní confesionali, ér' clerulu parochialu si celu monachalu se se radice la inaltimea missiunei sale, procurandu-i-se atátu cualificatiunea cátu si subsistintia cuviintiósa, asemenea me semtiu chiamatu a sulevá si alte trebi bisericesci, a caroru regulare e pendinte séu inca nu e pusa la cale.

Atinse pre scurtu, acestea suntu agendele, acestea suntu sarcinele, ce le primescu deodata cu demnitatea de arhiepiscopu si metropolitu. Déca prin concursulu maritului congresu si alu celorlalte organe bisericesci mi va succede a realisá, cátu de cátu dorintiele ce le amú fatia cu acestea sarcini, déca voiu vedé in florindu sant'a nóstra biserica, déca voiu esperiá, cá in sinulu bisericeii nóstre natiionali domnescé iubirea crestinesca si fratietatea, deca voiu semti: cá spiritulu celu inaltu alu fericitului meu predecesoru Andreu baronu de Siagun'a este si remane cu noi: atunci mangalerea mea sufletesca va fi deplina; atunci gratitudinea mea pentru onorific'a incredere a Maritului Congresu va fi espressa in fapte; atunci dupa ostenelele chiamarei mele me voiu potea rogá lui Ddieu cu cuvintele betranului Simeonu: Acum dimite pre sierbulu teu Dómne dupa cuventulu teu in pace, cá vediura ochii mei salutea ta, carea o ai trimisu inaintea fetiei tuturoru

popóreloru, lumina spre descoperirea gintiloru, si marire poporulu teu romanu.

Ér acum terminandu congresulu electoralu, in care amu intratu astadi dóue luni, se ne apropiemu cu sacrificiele nóstre de multiamita la altariulu Domnului.

Cuventare la Nascerea lui Cristosu.

„Mergeti si intrebati cu deadinsulu de pruncu.“ (Mat. II. 8.)

I. A! In faci'a vóstra eu vedu astadi reflectandu-se semne de o bucuria nedescriptibila; ve vedu imbracati in vestminte serbatoresci mai multu ca alta data, ve vedu emotionati si pana la unu gradu transportati chiar intr'o viétia nóua. Asia este! Deja nainte de ce ar fi anunsiatu cocosiulu apropiarea dioriloru diminetti, junii flacăi ai comunei nóstre, dupa stravechiulu obicei romanescu, traversandu stradele comunei, dela casa la casa vesteau resaritulu luminei celei nesfersite.

Versuri de triumfu: „buna deminétia lui Cratiunu!“ „Cristosu s'a nascutu“ resunau desu de deminétia in tóte partile! La audiulu acestoru accente misteriose, cine se nu trasalte? Cine se remana nepasatoriu la vestea despre nascerea lui Cristosu? Popórele setóse de libertate au primitu cu inima plina de bucuria vestea acést'a, ér domnitorii pamentului s'au cutremuratu, temendu-se nucu cumva nascutul imperatu se-ii lipsésca de tronurile ce ocupau. Irodu in spaim'a sufletului seu chiamandu maghii dela resaritu li-a ordinaru aceste: „mergeti si intrebati cu deadinsulu de pruncu.“

Se mergemu fratiloru se cercamu si noi pre Cristosu, ce s'a nascutu astadi, se-lu cercamu in sa nu cu intentiuni irodiane, ci cu sinceritate si devotiune ca pastorii din Vitleemu.

I. A! In timpulu, candu moravurile ómeniloru ajunsera in totala decadintia; candu omulu se indepartase atátu de tare dela destinatiunea sa — omnipotentia si gratia lui Ddieu, avendu compatimire de finit'a, ce elu crease dupa chipulu si asemenarea sa, trimise in midiloculu omenimei „pre fiulu seu celu nascutu din muere carele s'a facutu sub lege ca pre cei de sub lege se-ii rescumpere ca se luamu mostenire fiésca.“ Si éta, plinirea vremii a sositu, astadi serbamu diu'a memorabila a nascerei lui Cristosu, di epocala in istoria neamuriloru pamentului!

Profetii din vechime au spusu cu sute si cu mii de ani nainte minunata nascere a lui Cristosu. Isaia cu 848 ani nainte a predisu: „Éta o fetióra va luá in pantece si va nasce fiu si se va chiamá numele lui Emanuilu.“ Micheia totu pe acelu timpu profetiesce si loculu nascerei lui Cristosu: „Si tu Vitleeme cas'a Enfratului micu esti a fi intru miile Iudei; cá dintru tine va esi mie, ca se fia povetiitoru lui Israilu.“ (C. 5. v. 2.)

Insa nascerea mantuatoriului Cristosu I. Crestini numai atunci o potemu luá de sorgintele renascerei nóstre; bucuria nóstra la acésta serbatória numai atunci póte fi deseversita, déca si noi ca si pastorii si ca maghii dela resaritu vomu cautá cu de adinsulu pre mantuatoriulu Cristosu! Ci voi intrebati cumu se póte acést'a de órace si maghii erau condusi la léganulu lui de iesle de steua dela resaritu, ér in dilele nóstre asia steua nu se mai ivesce? O crestine, te insieli, pentrucá tu esti multu mai alesu ca pastorii si maghii. Conducatoriulu teu stapanesce tóte stelele, sórele si lun'a, ceriulu si pamentulu. Conducatoriulu teu este insusi Cristosu „eu sum calea si adevorul.“ Urméza, acestui conducatoriu. So-cotesce cum elu din tronulu dumnedieirei sale descinse

in ieslea miserabila, si acolo, ca celu mai miseru pre pamentu, jace infasiatu in nisce scutece strentiose numai ca pre tine se te salveze.—

Candu Ddieu a creatu omulu celu dintai, l'a facutu dupa chipulu si asemenarea sa, ér acum Ddieu ié corpu si se face dupa chipulu si asemenarea omului.

Ba la crearea omului Adamu, natur'a inca pare a favorisá mai multu. Pamentulu atunci érá impodobitu cu flori, si lumin'a dilei straluciá in tóta splendórea sa, ér la nascerua lui Cristosu, natur'a érá amortita de iérna grea si dominata de nópte adenca. Pre Adamu ilu vedemu salaslúinduse in raiulu desfatariloru, ér pre divinulu Cristosu, la nascere ilu vedemu in o spelunca intunecosa si rece!

Vedeti cátu de stralucita si gloriósa apare nascerea omului pre pamentu si cátu de obscura si miciorata apare a lui Cristosu nascere. Dar fia, acést'a érá vointi'a providintiei Ddieesci. Paráse casí candu celu nascutu astadi in Vitléemu n'ar fi imperatulu marirei, paráse elu de celu mai miseru pre pamentu, ca cu atátu mai tare sè se insiele inimicii lui, si cu atátu mai gloriósa se fia inaltierea sa!

Ve intrebu acuma l. A! Ce scopu a potutu se aiba mantuitoriulu Cristosu cu venirea sa pre pamentu? Pentru ce s'a umilitu elu ca celu mai de pe urma servitoriu? A venitu si a vietuítu elu pre pamentu ca se ni pregatésca calea la ceriu; s'a umilitu pre sine ca se ne inaltiamu noi. Prin viéti'a sa Mantuitoriulu nostru a aratu cum trebuie se vietuésca ómenii in lumea acésta, ca sè se póta face vrednici de viétiá cea fericita si vecinica.

Déca dar scopulu vietii lui Cristosu cei pamentesci a fostu ca nóue se ni dee exemple de imitatu si se ni arate calea spre mantuire, trebue ca noi intru tóte se urmamu vietii lui cei sante, se mergemu pana la ieslea din Vitléemu si se invetiamu dela elu iubire si abnegatiune. Dicu iubire, pentrucá iubirea lui de ómeni l'a adusu din ceriu pre pamentu, si abnegatiune pentrucá elu ca omnipotentu, se micsióréza pana la servu. Elu ca domnu vine in servitiu omului robitu de pecatu.

Maghii mergendu la Vitléemu sè se inchine lui Cristosu i-a dusu daruri, auru, tamaia si smirna, ér noi se-i ducemu fratiloru inim'a nóstra curata ca aurulu de ori ce dorintia rea, se-i ducemu spiritulu nostru aprinsu ca támai'a de amórea lui Ddieu si a deapropelui, se-i ducemu lacrimi amare de pocaintia. Dupace vom fi dusu aceste daruri mantuitoriulu nostru, se ne intórcemu apoi la ale nóstre; ca si maghii, pre alta cale, se parasimu cáile pecatului si se amblamu pre cáile virtutii. „Luati jugulu meu preste voi si ve invetiati dela mine, cá blandu sum si smeritu cu inima si veti aflá odihna sufletelorú vóstre.“ (Mat. XI. 29.)

Se ne bucuramu fratiloru in acésta santa di a nascerei lui Cristosu, cáci ea este diu'a in carea Ddieu bine a voítu a se aratá omeniloru pre pamentu. Angerii si cu ei impreuna tóte corpurile ceresci au saltatu de bucuria pentru nascerea lui, si au inaltiatu imnu de lauda la tronulu celu dumnediescu, cantandu: marire intru cei de susu lui Ddieu si pre pamentu pace, intre ómeni buna voire.“ Acestu imnu se-lu naltiamu si noi la Ddieu din inima curata in tóte dilele vietii nóstre.

Dee ceriulu ca nascerea Domnului si mantuitoriulu nostru Isusu Cristosu, se fia inceputulu renascerei vóstre spirituale; se fia inceputulu unei vietii nóue de progresu in cultura si in moralitate. Aminu!

Calistratu.

Instalarea

Escelentiei Sale Preasantitului Archiepiscopu si Metropolitu Mironu Romanulu in scaunulu archiepiscopescu metropolitanu in 15 Decembre a. e.

La 9 óre inainte de amédi se aduná congresulu electoralu, generalitatea din locu, reprezentantii autoritatiloru civile din locu, junimea studiósa si publicu in biseric'a nóstra din cetate.

Fiindu asistinti'a functiunatória la servitiulu liturgicu dejá imbracata in ornatulu bisericescu, acést'a, si dupa dens'a membrii congresului, junimea clericale-pedagogica se pune in miscare spre resiedinti'a archiepiscopésca, carea e si cea metropolitana si dupa prescisele biserice, aceiasi, cantandu tropariulu Schimbarei la fatia, condusera pre Inaltu Présanti'a Sa in biseric'a.

Ací luandu locu Escel. Sa in dreptulu Scaunului archierescu, Comisariulu congresualu P. I. Metianu deschide siedinti'a cu urmatoriulu cuventu:

„Maritu Congresu! Domniloru deputati!“

„Dupa o pauza, in care actele congresului nostru electoralu, au umblatu pre la inaltele locuri, — a sositu timpulu si astadi este diu'a redeschiderei congresului nostru electoralu, pentu introducerea solemná a alesului nostru, in scaunulu archiepiscopale-metropolitanu; deci eu deschidu siedinti'a acést'a:

„In numele Tatalui, si alu Fiului, si alu santului duchu, Aminu! — cu cuvintele psalmistului: „Mantuire a tramisu domnulu poporului seu“ 110 v. 8.

„Di mare si de bucurie este pentru noi domniloru diu'a de astadi, este diu'a aceea, in care s. maic'a nóstra biseric'a dupa unu doliu indelungatu, ce-lu imbracase din caus'a graveloru perderi din urma, si dupa ingrigiri serióse de sórtea sa; abia astadi potú depune acelu doliu; abia astadi se potú imbracá in vestmintele sale serbatoresci de bucurie; pentru cá abia astadi se póte bucurá de mirele ei, pentru acea repetu domniloru! diu'a de astadi e di de bucuria pentru biseric'a nóstra, cáci este diu'a introducerei alesului nostru — capu bisericescu, — in scaunulu archiepiscopale-metropolitanu, si cáci este diu'a in care „au tramisu domnulu mantuire bisericei nóstre.“

Déca vomu considerá d-loru! cá singurulu nostru tesauru, singur'a nóstra consolare, in aceste timpuri grele este biseric'a nóstra strabuna, aceea care in totu-déun'a au fostu si scutul stremosiloru nostri; déca vomu considerá, cá ea si atunci ne-au feritu de pericole, candu insasi érá periclitata prin subjugarea sa; déca vomu considerá, cá ea, care in timpuri grele ne-au strinsu la sinulu ei de maica, ca se nu ne periclitamu — pana eri érá imbracata in doliu, érá astadi o vedemú in vestmintele ei serbatoresci de veselie „ca pre o mirésa infrumsetiata“; atunci cu totu dreptulu potemu dice: cá diu'a de astadi, este acea di de bucurie, in care „a tramisu domnulu mantuire poporului seu.“

„Sciti domniloru! cáta dorere ni-au causatu perderea cea prea timpuria a neuitaverului si „marelui Andreiu.“ Sciti cu cáta ingrigire amu procesu la indeplinirea scaunului seu veduvitu. Sciti d-loru cá dupa alegerea parintelui Procopiu in acelu scaunu, nici nu se alinara bine dorerile perderei celui mai demnu archipastoriu alu nostru si alta perdere simti biseric'a nóstra prin trecerea Parintelui Procopiu la patriarhia din Carlovétiu; érá dupa tóte acestea sciti d-loru cu cáta temere si ingrigire ne apropiaramu, abia de alu 2-lea congresu electoralu, in viéti'a nóstra bisericésca, — temeri si ingrigiri, nu cumva tenerulu nostru edificiu bisericescu se fia periclitatu dintr'o parte séu alt'a. Sciti d-loru! cátu de tare se in-

multira ingrigirile noastre atunci, candu veduramu, ca alegerea nostra din 1 Novembre st. nou, nu obtienu preinalta aprobare. — Dara multiamita prevedintiei divine „dela carea se indrepta pasii omeniloru si calea loru“ ps. 36 v. 23, ca nu ne-au parasitu nici atunci in acele momente grele de ingrigire, multiamita intieptiunii d-vostre, ca membrii congresului nostru electoralu, ca ati sciutu pune interesele bisericeii, mai pre susu de tote, si cu privire la acele interese, v'ati concentratu increderea in acel'a carele fu chiamatu dela domnulu, a lat'i acea ineredere intre toti fii bisericeii si ai natiunii noastre. — Asia este d-loru! congresulu nostru electoralu avendu in vedere interesele bisericeii, si-concentra votulu seu in acel'a carele va sci imbin'a acele interese ale bisericeii cu ale patriei, in sensu bine intielesu; Congresulu nostru electoralu si-concentra votulu seu in acel'a care va sci stringe si intari totu mai tare legatur'a unitatii noastre bisericesci, — vechi'a aspiratiune a parintiloru nostri, — era prin acest'a si legatur'a dragostei fratiesci, carea este bas'a religiunii crestine, si conditiunea esistintiei noastre. —

Astfelu d-loru, congresulu nostru electoralu in siedinti'a sa dela 21 Novembre 1874 vechiu, in contielegere si amore fratiésca alese de Archieppu si Metropolitu alu romaniloru gr. or. din Ungari'a si Tranni'a, pre Prasanti'a Sa Parintele Mironu Romanulu, Episcopulu Aradului, care alegere cu adres'a congresului electoralu dela 24 Novembre v. substernandu-se preinaltulu locu spre sanctionare: Maiestatea Sa c. r. apostolica Imperatulu si Regele nostru Franciscu Iosifu I-lu cu altissim'a resolutiune dto Gödöllő in 12 Decembre, 1874. s'a induratu pregratiosu a o intari, — precum veti binevoi a intielege din inaltulu decretu ministeriale, carui'a se da cetire.“ (Aci se da cetire rescriptului p. in. de intarire mai intaiu in origine apoi in traducere.)

Dupa acest'a continua comisar. congres.:

„Dupa cele audite veti binevoi a vedea d-loru, ca biserica nostra numai este veduvita, ca ea si-a redobanditu pre mirele seu, in persona alesului nostru, a Escelentiei Sale Parintelui Mironu Romanulu. Deci dara biserica nostra cu dreptu cuventu a depusu astadi doliulu, si s'au imbracatu in vestminte serbatoresci de bucuria, era poporul nostru credintiosu, carele cu catu suntu timpurile mai grele cu atat'a mai multu si-intorce privirea spre biserica strabuniloru sei, dicu: poporul nostru dela o margine pana la cealalta a metropoliei noastre, cu dreptu cuventu salta astadi de bucuria, pentru ca nici elu numai este orfanu, ci si-a redobanditu pre acelu parinte alu seu, dela carele astepta ingrigirea si consolarea sa. —

„Veniti dara d-loru! pentru tote acestea faceri de bine, se multiemimu mai intaiu Ddieului parintiloru nostri celui in veci laudatu si pre maritu; se multiemimu Maiestatii Sale Imperatului si Regelui nostru Franciscu Iosifu I-lu, se multiemimu si inaltulu regimu alu Maiestatii Sale; si astfelu multiemitori se introducemu pre alesulu nostru, in scaunulu Archieppale-metropolitanu, alu marelui seu antecesoru de pia memoria, Andreiu bar. de Siagun'a.

„Dupa-ce astfelu am introdusu pre alesulu nostru in scaunulu archieppale-metropolitanu, si dupa ce prin acest'a amu depusu carm'a bisericeii noastre in manile Sale s'ar para ca cu acest'a amu fi implinitu missiunea nostra ne-amu fi ajunsu scopulu ce urmarimu. — dara nu este asia d-loru! prin ce amu facutu pana aici nu ne-amu ajunsu scopulu, ci ne-amu procuratu numai unele midiloce ducatorie la scopu. — Scopulu este numai unulu adeca: binele si fericirea credintiosiloru bisericeii noastre, aici pre

pamentu, si diucolo de mormentu, era midilocele ce duce la acestu scopu suntu multe, alegerile de Eppi si Archieppi, si chiaru alesii nostri apoi canonele noastre si constitutiunea nostra bisericesca suntu totu atatea midiloce ducatorie la scopu; repetu d-loru! scopulu nostru unulu este: fericirea vremelnica si eterna a poporului credintiosu; unu scopu pe catu de mare si santu, pre atatu si forte doritu; unu scopu pre carele poporul nostru credintiosu 'lu astepta dela capulu bisericeii sale, intocm'a precum astepta si membrii unei familii, fericirea loru dela capulu familiei, unu scopu carele se poate ajunge numai prin intiept'a intrebuintiare si aplicare a midiloceloru si adeca: a asiediaminteloru noastre bisericesci, — era despre bun'a si intiept'a aplicare a acestoru midiloce adeca: a asiediaminteloru noastre bisericesci din partea capului bisericeii noastre a Escelentiei Sale parintelui nostru Archieppu si Metropolitu Mironu, ne garanteza trecutulu seu, intieptiunea, tactulu si esperinti'a sa, pentru aceea noi toti cati voim, scopulu: binele si fericirea credinciosiloru nostri, se ne grupamu in jurulu Escelentiei Sale parintelui nostru Archieppu si Metropolitu, se conclucramu cu densulu impreuna, la regenerarea si consolidarea nostra, caci „toti a lui Ddieu lucratori impreuna suntemu. Pav. ap. c. 3 v. 9. — Se ascultamu sfaturile sale cele parintesci, dupa dis'a aceluia-si Apostolu „fratiloru ascultati pre mai marii vostrii, cari priveghiaza pentru sufletele vostre“ c. 13 v. 17. Se-lu iubimu si se-lu veneramu, si ca pre alesulu nostru, si ca pre parintele nostru, adeca: si pentru demnitatea nostra si pentru demnitatea sa archiepiscopalesca.

„Seiti cu totii d-loru! ca chiamarea archieresca si preste totu pastorirea sufletesca, este atatu de mare incat duca dis'a s. scripturi: „Si umeriloru angeresci inca este grea si infricosiata.“ — Domnulu nostru Isusu Christosu, voindu a areta insemnatatea chiamarei acesteia de 3 ori intreb'a pre iubituulu seu invetiacele Petru: „Simone a lui Ion'a iubesci-me? era la respunsurile afirmative ale acestuia: „Domne tu tote le scii, tu scii cat te iubescu“ replica mantuatoriulu nostru Isusu Christosu: „pasce oile mele, pasce mielusieii mei.“

„De unde se vede greutatea chiamarii archieresca, de a conduce turm'a nu la mancare peritoria, ci mantuatoria si fericitoria, dara apoi, se vede si aceea: ca deca cineva este pastoriu seu archiepiscopiu, este numai pentru ca are turm'a, — caci de n'aru fi turme, n'aru trebui se fia nici pastori, seu cu alte cuvinte: deca n'aru fi poporul, n'aru fi preoti, nu protopopi, nu Eppi, si asi mai departe, va se dica tote aceste demnitati suntu pentru credinciosi. Deci dara trebuie se recunoscemu: ca turm'a seu poporul credinciosu este fundamentulu pusetiunii, si alu esistintiei noastre alu pastoriloru, cum si ca: cu catu fundamentulu acest'a alu nostru va fi mai tare, si mai solidu, cu atat'a mai stabilu si mai tare va fi si edificiuulu nostru bisericescu radacatu deasupra-i, de unde urm'ea: ca oicine voiesce asigurarea pusetiunii si a esistintiei noastre bis. pentru tote timpurile, acel'a trebuie se voiesca si intarirea si consolidarea fundamentulu nostru, adeca: intarirea si consolidarea credinciosiloru nostri, cari sustienu bisericele, parohiile, protopopiatele eparchiele si metropoli'a nostra.

„Si fiindu ca chiamarea acest'a in prim'a linia este a capulu bisericeii noastre; asi dara me intorcu catra tine, bunule parinte! si aducandu-ti aminte, ca prevedinti'a si biserica 'ti incredintieza astadi, toiagulu si scaunulu archieppescu-metropolitanu, alu marelui teu antecesoru „Andreiu“; ca prevedinti'a si congresulu ti-incredintieza astadi, biserica strabuna, — celu mai pretiosu tesauru stramosiescu alu nostru, — aducandu-ti aminte ca esti fiulu

poporului nostru nascutu si crescutu la sinulu lui celu loiosu, alu acelui poporu carele constitue biseric'a noastră: — numele congresului ti-oferu — la ast'a ocaziune solena, — conducerea bisericeii, éra cu acést'a si ingrigirea creștinciosiloru nostri in venitoriu — rugandu-te se primesci acésta conducere, acést'a ingrigire cu acea bunavointia cu care ti-o ofera biseric'a noastră, representata in acestu congresu. Primesce te rogamu si asigurarea iubirei noastre, si a veneratiunei noastre profunde, si ne considera si tu parinte pre noi de fii tei precum te consideramu si noi pre tine de parintele nostru, fă-ne si tu parinte noua la ceu de iubire in inim'a ta, precum amu facutu si noi tie in inimile noastre! — Éra noi multiamindu inca odata la diedului parintiloru nostri, pentru că te-au daruitu pre tine noua, si strigandu cu psalmistulu: „spre tine Ómne au nadajduitu parintii nostri si ii-ai mântuitu, cãtra tine amu strigatu noi si ne ai auditu“ ps. 21, v. 45. — Ti-ofتامu multi ani de fericire, ca se poti conducerá la oper'a cea mare a regenerarei noastre; ti-ofتامu multi ani de fericire, ca se poti insuti vedé realitate dorintiele noastre, si ale tale, si se te bucuri inea multi ani aici pre pamentu de fructulu osteneloru ta e. Ti-uramu din curatieni'a inimiloru noastre: se trasesci multi ani fericiti!!!

Dupa acést'a Escelenti'a Sa Inaltuprésantitulu Archiepiscopu si Metropolitu se adreséza catra congresu si publicu cu cuventarea de mai susu. Indata dupa finirea ei s'a inceputu St'a liturgia.

Dupa servitiulu ddiescu a felicitatu pre Escelenti'a Sa P. Archieppu si Metropolitu in sied. congr. condusu de comisariulu P. Vicariu eppescu alu Oradii-mari I. *Metianu*, Consistoriulu archidiecesanu condusu de P. Archimandritu si Vicariu archiepiscopescu Nicolau *Popca*, generalitatea si statulu maioru din locu, deputatiunea din tracturde protop. ale Sibiului, condusa de P. Prot. I. *Hani'a*. Parochia din cetate condusa de P. ass. cons. si parochu *Zacharia Boiu*, deputatiunea inteligintiei de dlu I. *Bologa*, deputatiunea preotimei si inteligintiei gr. catol. sub conducerea dlui canonicu *Negrutiu*. Magistratulu si comunitatea, condusu de dlu primariu *Gibel*, corpulu profesoriiloru dela gim. reg. ung. de statu, deputatiunea Reuniunei sodaliloru romani, condusa de presied. N. *Cristea* si alte deputatiuni.

La 2 óre a fostu unu banchetu de vre-o 250 de cuverte in otelulu dela imperatulu Romaniloru. Celu dintaiu toastu l'a radicatu Escel. S. inaltu présantitulu Archieppu si Metropolitu, in limb'a romana, pentru Majestatea Sa Imperatulu si Regele nostru Franciscu Iosifu I. pentru Majestatea Sa Imperatés'a si Regin'a si pentru intréga cas'a domnitória. Indata dupa acest'a radica P. comisariulu congr. I. *Metianu* toastulu alu doilea pentru Escelenti'a S. Archieppulu si Metropolitulu.

Alu treilea toastu l'a radicatu totu Escelenti'a Sa, in limb'a magiara, pentru inaltulu regimu, la care a respunsu comitele fundului regiu dlu M. *Conradu* érași in limb'a magiara. Alu cincilea toastu l'a radicatu totu Escel. Sa in limb'a nemtiésca, pentru armata, la care a respunsu Escel. Sa Vicemaresialulu (baronu de *Ringelsheim* in cuvinte fórte magulitória pentru romani, Escel. Sa Archiepiscopulu si Metropolitulu a radicatu toastu mai departe pentru congresulu nostru nationalu bisericescu, la care a respunsu P. comisariu congresuale. Altu toastu a mai radicatu Escelenti'a Sa P. Archiepiscopu si Metropolitu, in limb'a magiara, pentru aperiatori patriei, la care a respunsu dlu Colonelu *Zombat* in limb'a romana.

Dupa sirulu acest'a de toaste urméza mai intaiu unulu din partea P. Archimandritu si Vicariu archiepiscopescu Nicolau *Popca* despre infratirea confessiuniloru.

Seri'a acést'a a fostu continuata de superintendintele Dr. Teutsch de P. canonicu din Blasiu I. *Negrutiu*, de comitele fundului regiu (romanesce), de primariulu cetatiei, de decanulu si plebanulu rom. cat., Ad. *Weber* si altii.

Sér'a la optu óre a fostu conductu de facile, la care intre piesele esecutate de capel'a militaria a regim, Nr. 31 si de corulu junimei teologice-pedagogice din institutulu nostru archidiecesanu, a rostitu dlu Directoru alu gimnasiului nostru din Brasiovu Dr. I. *Mesiota* o cuventare binesimtita si corespundietória dilei.

Escelenti'a Sa aparandu in ferésta a respunsu cu indatinat'a-i afabilitate, si multiami pentru manifestatiunile se i se facura cu ocaziunea acést'a.

Dupa ce se declamà din partea dlui I. *Badescu* o poesia ocaziunala*) si mai esecutà capel'a numita vr'o câteva piese alese, se terminà si partea acést'a a festivitatiei.

Dea ceriulu ca suvenirile dileloru din urma se remana nesterse in inimile romaniloru! (Telegrafulu Rom.)

Biseric'a ortodoxa de resaritu.

■.

1) Patriarchi'a de Constantinopolu

Agitatiunile si nemultiamirile devenindu din di in di pentru intru totu Santitulu patriarchu alu Constantinopolulu, Preasantitulu Antimu VI, mai costatória, l'au facutu se se retraga dela tronulu patriarchalu, dandu-si demisiunea guvernului turec, inea la 20 Septembrie 1873. S. Sinodu alu bisericeii de Constantinopolu, in numeru de siese membri, (rotrasi fiindu ceialalti siese membri pre la eparchiele loru,) conduce afacerile bisericeii pana la alegerea noului Patriarchu.

Dupa ce s. sinodu a primitu dela fostulu patriarchu, Antimu VI, retragerea sa formalu, s'au scrisu epistóle circulare catra metropolitii si archiepiscopii tronulu patriarchalu, aducendu-li la cunoscentia retragerea patriarchulu Antimu, si cerendu-li, ca in timpu de 40 zile se se chibzuésca cu reprezentantii eparchiiloru asupra candidatulu la tronulu patriarchalu.

Si la 18 Novembre, dupa seversirea s-tei liturgie, in biseric'a patriarchala a santulu martiru (mucenicu) Georgiu, toti deputatii eparchiiloru, in numeru de 21 metropoliti si 50 persóne laice, s'au adunatu in palatulu sinodulu alu patriarchiei de Constantinopolu, ca se aléga pre devitiurulu patriarchu. Dupa unu discursu a locutiitoriulu de patriarchu, Preasantitulu Serafim, prin care se comunica deputatiloru cele petrecute, logofetulu celu mare alu bisericeii pasiesce la desigilarea pacheteloru, venite dela 68 de metropoliti si relative la alegerea noului candidat. De aici lipséu numai scrisorile dela 17 metropoliti, din cari cei mai multi erau din eparchiele bulgare, cu cari patriarchi'a inea de acum doi ani a intreruptu tóte relatiunile. Intru totu Preasantitulu patriarchu de astadi, a avutu 53 de voturi, ér restulu voturiloru s'a impartitu intre Preasantitii metropoliti alu Dereului, Neofilu, alu Brusei, — Constantie, si alu insulei Hiosu — Gregorie. De alta parte si membrii laici au alesu alti candidati, si actualulu patriarchu n'au avutu aici, de câtu unu singuru votu. List'a cu toti candidatii tronulu patriarchalu s'a inaintatu imediatu inaltei Portii, si la 20 Novembre prin ministrulu Rasid-pasia s'a inapoiatu locutiitoriulu de patriarchu, fora de a fi numita vre un'a din persóne, fiindu că toti se bucurau de accasi incedere a Portii.

La 23 Novembre alegatorii, in numeru de 23 metropoliti si 50 deputati laici, s'au intrunitu in palatulu patriarchalu pentru alegerea a trei persóne de pre list'a candidatiloru. Si maioritatea absoluta a voturiloru din balotarea secreta a cadutu asupra preasantitulu Ioachim, metropolitulu de Chizicu; maioritatea relativa asupra lui Gherasimu alu Calcedonului, si minoritatea asupra lui Ghenadie alu Irachiei. Din aceste trei persóne metropolitii au trebuitu se aléga unulu singuru, care si trebuia proclamatu de patriarchu alu bisericeii de Constantinopole. Dupa care metropolitii, retragendu-se in bisericu, rugandu-se in tacere si chiamandu charulu santulu spiritulu, au proclamatu in unaminitate de patriarchu alu tronulu de Constantinopole pre Preasantitulu Ioachim, cu numele de alu II. **) Poporulu adunatu in templu si audiendu de proclamarea noului patriarchu, a strigatu: „Acșios! Se traiésca Intru totu Preasantitulu patriarchu Ioachim, alesu pre viétia!“ Indata dupa acésta procesime, o deputatie compusa din trei metropoliti si trei laici a fostu tramisa la Preasantitulu Ioachim* ca se-i imanuese scrisórea, de cuprinderea: „Santulu si marele Sinodu chiama pre intru totu

* A se vedé mai la vale.

Rad. „Lum“.

**) Intru totu Preasantitulu Patriarchu de astadi Ioachim II. a mai fostu odata patriarchu, dela 16 octobre 1860 pana la 8 Iuliu 1863.

Santi'a Ta la preainaltulu ecumeniculu si apostoliculu tronul alu patriarhiei de Constantinopolu.⁴

La 1 Decembre anulu espiratu, alesulu patriarhul insocitu de doi metropoliți si logofetulu celu mare alu bisericeii, intr'o careta imperiala au fostu transportatu la palatulu Sultanului, unde de catra maresialulu curtii a fostu introdusu in sala tronului. Aici patriarhulu a pronuaciatu in limb'a greca unu micu discursu, prin care arata maiestatii sale Sultanului Abdul-Azis-Han, supunere si devotamentu, si lu-roga pentru aperiarea si scutirea bisericeii de multe valuri, ce o bantuiescu. Acestu discursu, tradusu de catra marele logofetu in limb'a turca, Sultanulu solemnelu dadu promisiunile sale, ca va regula afacerile bisericeii poporului romeicu (grecu.) Apoi intru totu Preasantitul patriarhulu a visitatu pre viziri si ministri.

Dupa care reintorcendu-se la Patriarchia, insocitu acum de unu cortogiu (suita) numerosu si de poporu multu, a intratu in biserica patriarhala, unde dupa terminarea unui Te-Deum, archidiaconulu patriarhiei a pronuaciatu cu voce mare: „Intru totu Preasantitului archiepiscopulu alu politiei cei mari imperiale Constantinopolulu si Rom'a noua si ecumeniculu Patriarhulu Ioachimulu, multi ani!“ Apoi Te-Deumulu s'a incehiatu intr'unu discursu tinentu de patriarhulu prin care cere ajutoriulu membriloru sinodului si alu consiliulu patriarhulu, relativu la indreptarea afaceriloru bisericeii. A mai urmatu unu discursu din partea clerului si alu poporului, pronuaciatu de catra protosincelulu bisericeii cei mari; si la fine, patriarhulu a datu binecuvantarile sale poporului, dupa care s'au retrasu in palatulu patriarhulu, unde a primitu felicitari din partea mai multoru deputatiuni.

Duminea la 2 decembre, intru totu Preasantitului Patriarhulu, insocitu de 12 metropoliți, a oficiatu s-ta liturgia in biserica patriarhala. Er dupa terminarea oficiulu, a primitu in palatulu patriarhulu visite din partea agentiloru diplomatice alu Russiei, Greciei, Romaniei si alu Serbiei.

Diarele grece care de care s'au grabitu, de a presenta opiniunile loru relative la atitudinea, ce trebuie se tiena intru totu Preasantitului Patriarhulu, in cestiunea religioasa a Bulgariloru. Si judecandu dupa ore-care actiuni ale Preasantitului Patriarhulu, putemu se afirmamu ca acesta cestiune trebuie in curundu se iee o solutiune mai alesu, ca in s. sinodu a fostu revediatu din nou firmanulu imperialu, cu care se confirma Esarchatul bulgaru. Pre langa aceste, trebuie se luamu in consideratiune si aceea ca dupa afirmatiunea diareloru, intru totu Preasantitului Patriarhulu ar fi manifestatu, ca este gata, de a ceda Esarchatului nu numai cele 14 eparchii, cuprinse prin firmanu, dar inca 4, er dupa altii 6 eparchii, numai deca ierarhii bulgari si-voru cere iertatiune. Apoi se mai adauge, ca Patriarhulu ar fi mai cerendu, ca Esarchulu se parascesca Constantinopolulu si se stabilcesca in Ternova, ca centru mai propriu pentru Bulgari'a. Er catu privesce venirea si remanerea Esarchului in Constantinopole, i va fi totdeuna libera, ori pentru catu tipu ar avea necesitate, conformu cuprinderii firmanului si a decisiuniloru patriarhiloru, Gregoriu VI si Antimu VI.

Intru totu Preasantitului Patriarhulu, Ioachimulu alu II, si-a intorsu deocamdata activitatea sa mai alesu asupra laturei pre reorganizarea interna a insasi Patriarhiei. Dupa scirile aduse de diariulu „Bizantida“. Intru totu Preasantia Sa a cerutu dela adunarea poporului, ca in timpulu celu mai scurtu se se reveda „Regulamentulu Patriarhiei de Constantinopulu“, care se afla acolo pentru revizuire de acum patru ani. De alta parte, Preasantitului Patriarhulu se ocupa si de crescerea venituriloru patriarhale, necesare pentru intretinerea clerulu patriarhulu si a scololoru, ce in Constantinopulu se numescu nationale. Si in anulu espiratu, acestu venitu s'a adansu cu 100,000 drachme, seu lei noi, veniti din partea santulu sinodu alu bisericeii de Atena, si destinati la intretinerea scololoru grece din Constantinopulu, si cu 20,000 lei noi, venitu mosiiloru, ce patriarhi'a inca possiede in Besarabi'a rusa. — De aseminea intru totu Preasantitului Ioachimulu se ocupa si de redicarea laturei morale a Patriarhiei; si pentru acest'a propune diferite mesuri de indreptare in S. sinodu alu Patriarhiei, in consiliulu micstu, precuma si in adunarea nationala. —

Este in genere cunoscuta disput'a dintre patriarhi'a de Constantinopulu si crestini ortodossi din acele provincii turce, care sunt locuite de Bulgari. Inca dela 1821, mai multi notabili ai poporului bulgaru au radicaat cestiunea despre independintia, seu neaternarea bisericeii bulgare, si patriarhulu de pe atunci, Grigorie VI, era chiar dispusu la ore-cari concesi. Luni 1836 metropolitulu Ilarionu grecu de origine, nascutu adeca in Critu, a infiintiatu cu consimtiementulu patriarhului cea dintai scola bulgara in Ternova si a permisu a se oficia si liturgia in limb'a bulgara, desi cu multe pedeci, a mersu desvoltanduse pana in timpurile de pre urma, si dorint'a populatiunei bulgare s'a realizatu numai la 1872, candu prin firmanu imperialu de sub sultanulu Abdul-Hazis-Han, si in timpulu patriarhului Antimu VI, biserica bulgara in privint'a administrati-

va s'a separatu de archiepiscopi'a de Constantinopulu si astadi forma o biserica aparte sub numirea de „Esarchatul bisericeii bulgare.“

Dupa scirile diariulu grecu „Bizantida“, Esarchulu bulgaru, Preasantitului Antimu, a asediatu pana acum ierarhi bulgari in 18 eparchii; er patriarhi'a de Constantinopulu s'a adresatu catra guvernulu turen, cerendu, ca se ordone Esarchului, de asi retrage archiereii din eparchiele Pelagoniei, Scopiei si a Presniei, ca cele ce nu sunt enumerate prin firmanulu de recunoscare a Esarchului bulgaru.

Trebuie se notamu, ca in imperiulu turecu tote confesiunile si religiunile, ce se se bucuire de libera administratiune a afaceriloru loru religioase, trebuie se se compuna mai antaiu dintr'unu sinodu, compusu din archierei, si apoi dintr'unu consiliu religiosu, unde, intru numai persone laice, si care, impreuna cu sinodulu, geresa afacerile religioase sociale, esceptandu seu lasandu la o parte pre cele de cultu, care apartienu numai sinodului. Asemine consiliu a trebuitu se alaga si Esarchatul bulgaru, si la 16 decembre espiratu s'au convocatu membrii din tote eparchiele bulgare pentru acestu scopu.

Alipirea eparchiei Scopia (Uschiub) la Esarchatul bulgaru, a provocatu neamultiamiri forte mari in populatiunea serba, care este mai numerosa decatu cea bulgara. Dupre scirile diareloru grece, populatiunea serba atatu din Scopia catu si din Misia, ar fi protestatu prin petitiunea la Patriarchia contra acestei necesari, si ar fi cerutu ca ei dorescu mai bine se remana sub administratiunea archiepiscopiei de Constantinopulu, deca nu se pote inca se aiba ierarhi din natiunea serba.

Din eparchi'a Strumniti'a dupre scirile aduse de „Bizantida“, locuitorii din 4 orasie si 18 sate ar fi prezentatu Patriarhiei o petitiune, prin care ceru, ca se se supuna din nou patriarhiei de Constantinopulu. Dupn care ministrulu de esterne, Rasid-Pasia, a ordonatu Metropolitulu bulgaru, Damaschinu, ca se parascesca eparchi'a Strumnitiei, er Esarchului bisericeii bulgare, Preasantitului Antimu, i-a scrisu, ca se grabesca a-si rechiema toti archiereii bulgari din acele eparchii, ce nu sunt prevedute de catra firmanulu imperialu pentru constituirea Esarchatului bulgaru.

De asemine se dice in „Bizantida“, ca si locuitorii din eparchi'a Varnei ar fi cerutu, ca se remana sub administratiunea bisericeii de Constantinopulu; si ca patriarhi'a pentru acest'a a si transmisu pre Preasantitului Evlepidiu, fostu protosincelu alu Patriarhiei, in calitate de metropolitulu alu Varnei si Esarchulu alu Marei-Negre.

Dupa cele petrecute in eparchi'a Solunului si relative la retragerea de acolo a archiereulu bulgaru, Preasantitului Nilu, populatiunea bulgara, diu gazetele grece, s'ar fi adresatu catra agentulu diplomaticu anglesu din Constantinopulu cu rugamintea, ca se intervina prelanga Porta otomana pentru independintia bisericeii loru; er la din contra ei dorescu, ca se se puna sub auspiciile bisericeii anglicane. —

Dupa mortea metropolitulu Paisie (29 Octobru 1874) comun'a ortodocsiloru din Saraevu a propusu archimandritulu Sara Cazanova, ca se primesca demnitatea de metropolitu. Acest'a refusandu-o, a propusu, ca se se alaga Preasantitului Agatanghelu, fostu acum 15 ani metropolitulu in Zvornicu. Deca biserica patriarhala ar fi aprobatu acesta alegere, atunci biserica serba din Bosni'a primia de siguru o alta fasa. Totu, ce se scia pana acum, este ca Serbiu la incielile pastorale ale Preasantitului Antimu, esarchulu bisericeii a refusatu unirea loru cu biserica bulgara, preferindu pre ceea greca pana la nisce impregiurari mai favorabile.

Pre la finele anulu trecut, in Bosni'a s'a infiintiatu o societate religioasa, cu numirea de „societatea santiloru Metodie si Cirilu“, si cu scopu, de a ajuta pre cei lipsiti si suferindi si a contribui la respandirea instructiunei in populatiunea serba a Bosniei. Acesta societate, accepta intre membrii sei pre toti crestini bosniani, fia catholice seu ortodocsi, cu sigur'a conditiune, de a veni in ajutoriulu suferindiloru. Si in adeveru, ca o asemine societate si-avea loculu in Bosni'a de unde lipsu atatu din comunele ortodocse, catu si acele catholice nu numai scole pentru instructiunea poporului, dar si bisericeii pentru rugatiunea credintiosiloru.

La catedra vacanta de metropolitulu alu Saraevului, Patriarhi'a de Constantinopulu, a numitu pre Preasantulu Antimu, fostu metropolitulu in Safi'a, si cu titulu de: *Metropolitulu alu Serbo-Bosniei, alu Saraevului si Esarchulu alu Dalmatiei.*

La inceputulu lui Ianuaru anulu curentu Preasantitului Antimu a fostu primitu in Saraevu cu multa caldura de catra populatiunea ortodocsa a eparchiei. Diarele grece vedu in persona acestui metropolitulu tote calitatile, de a satisface cerintiele eparchiei, cu atatu mai multu, ca elu pre langa altele cunosce si limb'a serba. Ce se atinge insa de refusulu, facutu de patriarhia alegerei Preasantitului Agatanghelu, Metropolitulu alu Dramscului, apoi gazetelo grece o es-

plica cu aceea, că Preasantitul Agatanghelu se afla acum stramutat la a trei eparchie, și că o a patra stramutare la Sereavu s'ar opune usului, ce domina în biserică de orientu.

(Va urmă.)

Nunt'a santa.

Dedicatiune congresului nationale gr. orientale,
cu ocaziunea instalării
Esclentiei Sale MIRONU ROMANULU

de Archiepiscopu și Metropolitu alu romaniloru gr. or.
din Ungari'a și Transilvani'a.

Auditu-ati auditu
Glasulu dulce și iubitu,
Vestea dela resaritu:

Despre dalb'a de craieșa,
Flórea ceriului aléșa,
Cu dragi salbe de miréșa;

Despre mandrulu craisióru,
Dragulu flórei floriloru,
Cu plete de petitoriu?!

— Auditu-amu auditu
Vestea dela resaritu, —
Ba la nunta amu nuntitu!

Si se vedi, frate, minune:
De candu florile au nume
Si lumea de flori cunune,

Nici miréșa de iubitu,
Nici mire de indragitu,
Ca ei nu s'au pomenitu.

Ea e sant'a santeloru,
Róu'a bunatatióru,
Credinti'a crestiniloru;

Elu e dreptulu dreptiloru,
Preotulu blandetieloru,
Alesulu alesiloru;

Elu e sórele, ea i-lum'a . . .
Dumnedieu li-a datu lumin'a,
Maie'a Domnului cunun'a! . . .

Dar' celu mandru craisióru,
Dragulu flórei floriloru,
Cu plete de petitoriu,

Cum miréșa si-o zari,
De doru mare tresari
Si din graiu asiá grai:

„Ale, dina intre dine,
Te-ai ganditu cand-va la mine
Că-amu se me cununu cu tine?”

„Seși ori nu seși, că-amu visatu
Unu visu mandru și curatu:
Dumnedieu mi-te-aretatu,

„Si mi-a dísu, o dalba stea,
Se te scapu de sort'a rea,
Că tu esti urdit'a mea!”

Dar' ce'a dalba de miréșa,
Flórea ceriului aléșa,
Cu dragi salbe de miréșa,

Sibiu 27/1, Dec. 1874.

Cum statea și mi-lu priviá,
De doru tainicu s'aprindeá
Si cu dragu i-respondiá:

„Alelei, urditulu meu,
Multa ruga-adusu-amu eu
Cătra bunulu dumnedieu,

„Ca se mi-te dee mie,
Că se ti-fiu miréșa tie, —
Dumnedieu se mi-te tíia!”

„Urr'a, urr'a, se trairi,
Lumea se o stapaniti!”
Strigu nuntasii 'usufletiti.

Si se 'ntinse-o masa mare,
Se golira mii pahare,
Intre sunet'u de fanfare;

Si se 'ntinse intre frati,
Hora mandra de barbati,
Că la nunta de 'mperati.

Ér' la nunt'a loru ce'a dalba,
Ingerii 'mbracara salba
Si pamentulu haina alba;

Domnulu mare, Domnulu santu,
Care pórtá lúmei gandu,
Mare 'n ceriu si pre pamentu,

Cum din slava mi-i priviá:
„Cada pre voi — le-diceá =
Binecúventarea mea!”

Éra Fiiulu seu iubitu,
Domnulu celu nebiruitu,
Cu blandetia li-a vorbitu:

„Mire mandru și miréșa,
Pre pamentu de mine-aléșa,
Se domnései ca o craieșa,

„Prin voi ceriurile voru
Sé 'mplinésca-a. lúmei doru:
Fi-ti — o turma si-unu pastoru!”

De candu mandrulu sóre i-sóre,
De candu dulcea flóre i-flóre,
Asié nunta, fratióre,

Vestea 'n lume s'a pornitu,
Că nu s'a mai pomenitu,
In apusu si rasaritu.

1-b.

Diu'a Nascerii.

Nóptea tainica 'n tacere
Cu velulu ei celu de stele,
Ne saluta gratiosu, —
Clopoteló veselá suna,
Ér' angerii din preuna
Canta 'n coru armoniosu.

O lumina ce lucesce
Radie blande respandesce,
In locasiulu celu divinú, —
Tremurendu la toti se 'nchina,
Par că spune: „ici se vina
Totu sufletulu ce-i crestinu!”

Si crestinulu cu iubire,
La ieslea de mantuire
Si-tientesce pasiulu seu, —
Ceriulu lui i se deschide,
Viétia nóua i suride:
Că-ci in iesle-i Dumnedieu!

Clopotele veselu suna,
Si crestinii dinpreuna
Parasescu locasiulu santu,
Viétia nóua le suride,
Ceriulu loru li se deschide —
Mesi'a e pre pamentu!

Aradu, in 25 Decemvre 1874.

Alexandru Petrovietu,
Clericu de anulu III.

PASTORIULU.

(d. Haine.)

Rege e pastoriulu teneru
Tronu-i verdele muntiulu,
Si coron'a sa de auru
Mandrulu sóre depe ceriu.

Oitiele cele blande
Sunt suditií sei cei buui,
Si vitieii cavalerii
Ce se preamb'asia fuduli.

Iedi aclorii sei de curte;
Vacele cu clopotiei,
Paserile cantatórie
Marii musicantii sei.

Si-ast'a suna si resuna
Asia mandru si frumosu,

(Fóia pedagogica de Bucovina)

Regele in visuri line
Leganatu adórmé diosu.

Acum debe se domnéscá
Cănele ministrulu seu,
Care cu-a sa latrare
Turm'a apera de reu.

Prin somnu rogele se vaita:
„Ah, domnirea mi-e prégrea!
„Eu asi vré c'acumu a casa
„Se fiu la regin'a mea.

„Pe braciulu reginei mele
„Repausa capu-mi greu,
„Si in ochii ei cei mandri
„E si totu imperiulu meu!”

D. Onciul.

VARIETATI.

⊞ Ni se scria că poporul din comun'a Curticiu, cottulu Aradului, inca a serbatoritu diu'a instalarei de metropolitu a Esclentiei Sale Mironu Romanulu prin asistare solena la servitiulu divinú, ce s'a celebratu in biseric'a de acolo prin preotimea parochiala. Cu care ocaziune parintele parochu si asesoru consistorialu Moise Boesianu a ténutu unu discursu ocaziunalu, in care a defasiuratu unele schitic biografice din viétia Esclentiei Sale, parintelui Metropolitu Mironu.

* La indemnulu si provocarea domnului jude regiu, *Vasiliu Paguba*, pentru scól'a romana gr. or. din Aradu, au contribuitu cu ajútórie banele urmatorii marimimosi barbati: *Nicolau Paulisianu*, economu in Aradu 100 fl. v. a. *Nicolau Philimonu*, advocatu 10 fl. v. a. *Stefanu Siórbanu*, advocatu 10 fl. v. a. *Gregoriu Venteru*, advocatu 5 fl. v. a. si *Augustinu Gligorescu*, oficiante de finantie 5 fl. v. a. Sum'a: 130 fl. v. a. carea deja e si administrata epitropiei bisericesci. Afora de aceste la domnulu Paguba mai sunt si alte subscriptiuni, cari dupa ce vor fi refuite de asemine le vomu aduce la cunoscenti'a publica. Sprimandu si noi cea mai adenca multiamita marimimosiloru contribuitori, in interesulu causei ar fi de doritu ca si alti barbati de influentia se urmeze domnului Paguba.

* (*Bibliografia.*) A aparutu de sub tipariu si se afla de vendiare la autore in Kétegyháza cartea intitulata: „Despre sustinerea Sanetatii trupesci si sufletesci a copiiloru scolari,” pentru parinti, invetiatii si auctoritati scolastice, scrisa de profesorulu germanu Dr. Boek, traductiune romana, de Iosifu I. Ardelénu. Cartea cuprinde 91 paginu octavo cu pretiulu de 60 cr. exemplariulu.

* (*Festivitate literaria*) s'a arangiatu in localitatea seminariului din Sibiu de cătra societatea de lectura a tinerimeii studióse din seminariulu Andreianu, in sér'a díloi de 12/21 Decembre a. c. — Unu deceniu dela reinvierea „*Vechiei Metropolitii.*” Inceputulu la 7 óre sér'a. Festivitatea literaria aniversarie s'a escu-

tatu după următorii Programă: 1. *Cuventu ocașionalu*, roștitu de I. Germanu cl. a. III. 2. *Cântecu eroicu*, executatu de corulu vocale. 3. *Cătra renegati*, poesia de Ios. Vulcanu, declamata de V. Demianu cl. a. I. 4. *Tractatu despre religiune* de D. Davidu cl. a. III. 5. *Ultim'a noapte a lui Mihaiu vitezulu*, poesia de Dimitriu Bolintineanu, executata de corulu vocale. 6. *Pastorit'a din Bihoru*, balada de I. Palade cl. a. II, declamata de autorulu. 7. *Tractatu despre caracteru de Antoniu Boiu* cl. a. III. 8. *Hor'a unirei*, poesia de Vasiliu Alecsandri, executata de corulu clericale. Mercuri in $11\frac{1}{23}$ la 7 ore s'era ca in pres'era dilei de $12\frac{1}{24}$ Decembre, Seminariulu s'a iluminatu.

* *Cătu pôte trăi o persóna fora se dórma.* — Cătu timpu o persóna pôte trăi fora somnu? Éta o cestiune mai usióra de pusu de cătu de deslegatu; dar este pucinu luminata prin comunicatiune ce s'a facutu unei case englese si care descrie unu modu barbaru de pedépsa la Chinesi. Se pare că unu negutietoru chinesu de la Amay a fostu recunoscutu culpabilu că si-a ucisu sócia si a fostu condemnatu la mórte prin lipsire de somnu. Elu fu asiedatu intr'o inchisóre sub preveghierea a trei gardisti de politia cari se schimbau alternativu din óra'n óra, si cari nóptea lu-inpedeau de a se dedá unu momentu macar somnului. Acestu nenorocitu trái astufelu 19 dile fara se dórma o minuta. In diu'a a opt'a suferintiele'i devenisera atâtu de atroci, că implorá de la autoritati favórea de a murí strangulatu.

(† *Necrologu*) Petru Secula judele primáriu din opidulu Siri'a in numele seu alu fiiloru sei Traianu si Elen'a asia si a unchiului seu Georgiu Secula advocatu in Baia de Crisui, comitatulu Zarandului, si Demetriu Secul'a epitropu primáriu s. Biserici gr. or. din Siri'a — a cumnatei sale Catitia Secula maritata Stoia in Hodisiu, a cumnatiloru sei Georgiu Stoia preotu in Hodisiu, Georgiu Secula, si Sigismundu Secula, cu profunda intristare si dorere face cunoscutu cumca iubít'a sa sócia — respective mama aloru doii fiii remasi orfani *Persida Secula* in $29\frac{1}{11}$ Noembrie 1874 deminét'a la 6-óre in etatea vietii 29 ani, si a casatoriei 12 ani, după unu morbu greu de 4 septemani a reposatu. *Fie-i tierin'a usiora!!*

Dandu numerulu presinte alu foiei intr'o cola, pentru ca publiculu se aiba intr'uma decursulu festivitatii de instalare a noului arhiepiscopu metropolitu — scóterea la terminu ni-a fostu imposibila, ceremu deci scus'a on. nostri abonanti.

CONCURSU 1

Se deschide pre vacant'a statiune invetiatorésca, la scól'a confesionala gr. or romana din comun'a Bulza, inspectoratulu Birchisiului, protopresbiteratulu Lipovei, pana la 7 Ianuariu 1875, in care di va fi si alegerea.

Emolumintele suntu: in bani 123 fl: 78 cr. v. a. bucate 39 meti de cucurudiu, pamentu estravilanu 4 iugere livada (fenatiu) bunu, $\frac{1}{2}$ iugeru gradina intravilana, plina cu pruni si alti pomi nobili, $\frac{1}{2}$ iugeru gradina estravilanu, 10 orgii de lemne din care este a se incaldí si scól'a, si cuartiru liberu.

Doritorii de a ocupá acést'a statiune, suntu poffiti a se presentá in diu'a de alegere la faci'a locului, éra recursule instruate, in întielesulu statutului organicu a le substerne Inspectorului de scóle per Kápolnás in Bacamezeu.

Bulza 2 Decem. 1874.

Comitetulu parochialu,

In contielegere cu: Laurentiu Barzu, insp. cere. de scóle.

CONCURSU 1

Pentru statiunea invetiatorésca de nou infintiatu, gr. or, confesionala romana din *Ghirocu*, protopresviteratulu Timisiorii, comitatulu Timisului, se deschide prin acést'a, concursu pana in 7 Ianuariu 1875 s. v. in care di se va tiené si alegerea.

Emolumintele cu acestu postu impreunate suntu: a,) in bani gata 150 fl. v. a. b,) 40 cubule de gráu curatu c,) 10 fl. v. a. pansionu d,) 10 orgii de lemne din care are a se incaldí si scól'a, si cuartiru cu 2 gradini.

Cu tipariulu lui Stefanu Gyulai. — Proprietatea si editur'a diecesei aradane — Redactoru interim. *Vincențiu Mangra.*

Doritorii de a ocupá acésta statiune au a si tramite recursule loru — instruate in sensulu statutului organicu, dinpreunacu testimoniulu de calificatiune, si adresate comitetului parochiale — catra Magnificentia Sa Domnulu Dr. Paulu Vasiciu insp. cerc. de scóle totu odata au a se presentá intr'o duminica seu serbatóre in biserica pentru canterile bisericesci.

Ghirocu in 1 Decembre 1874.

Comitetulu parochialu,

Cu scirea si invoicerea mea Dr. Vasiciu. Insp. cere. de scóle.

Nr. 95 insp.

CONCURSU 1

Pentru vecant'a statiune invetiatorésca din comun'a Paniova in inspectoratulu Chiseteului protteratulu Hasiasiului se deschide a dóu'a óra concursu pana 29 Decembre a. c. st. v. in care diua se va tiené si alegerea.

Emolumintele suntu: a,) in bani gata 130 fl. v. a. b,) in naturale 15 meti gráu 15 cucurudiu c,) dóue jugere de livada pentru fenu d,) 9 orgii de lemne din care se va incaldí si scól'a e,) gradina $\frac{1}{2}$ iugeru pentru legumi f,) si cuartiru liberu.

Cei ce dorescu a ocupá acestu postu invetiatorescu se aviseza recursurile loru instruate după întielesulu celoru prescrie, si adresate comitetului parochialu a le substerne inspectorului Georgiu Petroviciu in Budintiu post'a ultima Chiseteu si de va sci recúrente ceți germanesce si magiariesce precum si a vorbi germanesce, va capetá prelanga emolumintele susu insemnate inca 10 fl. v. a. dela arendatorulu Hermanu Clainu pana va fi densulu in comuna.

Paniova 8 Decembre 1874.

Comitetulu parochialu:

In contielegere cu mine Georgiu Petroviciu m. p. inspectorulu cercualu scolaru.

Concursu. 2

Pentru deplinirea aloru dóue capelanie vacante in Belintiu, se escria concursu pana la 29 l. c. stilulu vechiu, in care di se va tiené si alegerea.

Emolumintele suntu:

a) la capelaní'a protterala: 16 lantie de pamentu, birulu, câte o mesura de cucuruzu, si stol'a indatinata dela 190 de case;

b) la cealalta capelanía: 10 lantie de pamentu, $\frac{1}{3}$ din biru si din stola dela 210 de case.

Doritorii de a ocupá vre unulu din aceste posturi, suntu avisati recursule loru, instruite conformu §-lui 13 din statutulu organicu, si adresate sinodului parochialu gr. or. din Belintiu, pana la susprefptulu terminu, a le asterne parintelui protopopu tractualu Georgiu Cratiunescu, in Belintiu, post'a ultima Kiszetó.

Comitetulu parochialu gr. or.

In contielegere cu mine Georgiu Cratiunescu protopopulu tractualu.

CONCURSU 3

Pentru statiunea invetiatorésca din Buntesci pana acumu numai intermalu deplinita, din cerculu Beiusiului inspectoratulu Buntesci.

Emolumintele suntu: 84 fl. v. a. 8 cubule bucate, 4 gráu 4 cucurudiu, 8 orgii lemne, $\frac{3}{8}$ cubule fasole, unu, fuioru si una legatura fenu dela tóta casa.

Doritorii de a fi alesi au asi trimite recursule loru bine instruate, si adresate comitetului parochialu in Buntesci pana in 15 Decembre st. v. a. c. candu va fi si alegerea.

Buntesci 27 Noembrie 1874.

Comitetulu parochialu,

Cuscirea mea Ioane Papp insp.